

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 96.

Z KRAKOWA DNIA 1. GRUDNIA 1813 Roku WE ŚRODĘ

W Niedzielę d. 28 b. m. z powodu zwycięstw odniesionych przez woyska Mo-carskie sprzymierzonych odprawione tu zo-stało po wszystkich kościołach obrzędu Kat-i Greckiego uroczyste nabożeństwo i *Te Deum* przy assyflencyi cechów z chorąg-wiami. W wieczor całe miasto było o-wiescone.

Z Warszawy d. 23 Listopada.

Zgromadzenie tutejsze mieszkańców wyznania Moyzeszowego odprawiło w Sy-nagodze swojej d. 19 b. m. iak się już w przeszłej gazecie doniosło, obchód żałobny, poświęcony pamiętce ś. p. Xcia Jo-zefa Poniatowskiego. Oto iest Modlitwa i Wiersze, które drukowane w językach Hebrajskim i Polskim, tamże rozdawano.

Psalm. Rozdz. 32.

Modlitwa.

Boże Władco wszystkich duchow! który ducha i ciało wszelkiego stworzenia na twej wszechmocney pialtuiesz dłoni, racz przyjąć duszę cnotliwego Jozefa Xcia Poniatowskiego, ostatniego Potomka sławo-żytnego domu Ciołkow i zmarłego szcze-

śliwie nam Panującego Króla Stanisława Augusta, do roskoszney krainy wiecznego życia! Dozwol mu świetnego miejsca na wieczny spoczynek pomiędzy innemi sław-nemi Xiążętami i Królami! Dozwol po-piołom jego miłego spoczyнку. Cnoty ie-go niech mu przewodnią do świętyni wie-czności. Niech twoy przedwieczny Maie-stat w całej wspaniałości raczy go przy-jąć pod cienie drzewa wiecznego życia w roskosznych gatkach Raju. Amen

Wiersz.

Jozefie Pohiatowski z Ciołkow Bohatrze
Co i mężtwem słynęł i przy Rządu słytrze
Już się dusza twa wznosi w świetnym
gwiazd zakresie,

Co Ciołek na niezmierney swej przelirzen-
niesie,

Czytęze pieczy zdajesz trzodę zasmuconą!
Obłąkana na czyież ma się rzucić łono?

Ktoż po tobie przeczacny Xiąże będzie w
stanie

Bydź oycem biednych? od kogoż doflanie
Wsparcie sierota wdowa, bez męża i dziełek,
Którey los wojny zabrał wszystkiego o-
flatak?

Ktoż znękanego losem ulży srogiej męki?
Z czyieyże szcudre wsparcie ma odebrać
ręki?

Niestety! żyć już prześłał mąż ten spra-
wiedliwy,

Który szcudroblowości ciągle czynił dziwy!

Ty byłeś włerną radą dla Królów w pokoju,
Smiało szukałeś śmierci za ich sławę w boju,
Przednią i tylną strażą dla zastępów tronu,
Ani w ogniu, ni w wodzie nie bałeś się zgonu.

Nad wszelką ziemian światność wolisz być
z Niebiany,

Jako wierny poradca, rycerz zawołany.

Drogoś życiem okupił imię bohatera,
Które przepaść przyszłości z pomnikow
nie ściera.

W uwitey z liścia dębu Marsowey koronie,
Jak i w mitrze Xiążęcey świetnieją twe skro-
nie;

Wszystkie twe cnoty, czyny i Marsowe
dzieła,

Sława! potomnym wiekom za wzor wyfla-
wiła.

Płacz Warszawo, przebiłay swym głosem
obtoki,

Wylewaj winne cnotcie też rzewnych potoki;
Już nie masz oney tarczy coć była zastoną,
Zbior cnot wszystkich powołał Bog na
swoie łono.

Wszak masz w żywey pamięci ludu Izraela
Ten mur, co cię zastaniał od pociskow wiewa!
Upadł już, i przeraził zawaleń łoskotem!
Długoć potrzeba czekać tey tarczy na potem!
Gromadź się spieszenie, tłumem idź w dom
Bożey chwaty,

By żatosne za duszę jego modły brzmiały.

Dalszy ciąg działań wojennych od dnia 30
Lipca do d. 1 Września d. k. (prze-
ślany nam od Zwierzchności.)

Jen, Blücher pod dniem 18 Sierpnia
doniosł z Holsteinu, że w bitwie dnia 14
przy Katzbach i w czasie ściągania nie-
przyaciela zabrał 70 dział, 900 wozow
prochowych, i 15,000 ludzi, tudzież, że
dnia 18 tegoż miesiąca Jenerał Xze Szczer-
batow Jenerał Major Rudzewicz znieśli
zupetnie blisko Löwenberga nieprzyaciel-
ską dywizyą. — Dowodzący nią Jenerał
Puthod, wszyscy sztabowi i wyżsi offic-
rowie, z 5000 żołnierzy zabrani w niewolę;
16 dział, cały oboz i 2 orty dostały się
zwycięzcom. Dwa inne orty rzucił nie-
przyaciel wrzekę. — Jenerał brygady Si-
bione i 200 żołnierzy, szukający ratunku
w ucieczce, utonęli wrzece Bober.

Jen. Blücher przez te porażki tak da-
lece osłabił nieprzyacielskie woysko, iż
z 80,000 nie ma teraz nieprzyaciel nad 30
tysięcy; resztę można uważać za ubitych,
wziętych w niewolę, ranionych, a nade-
wszystko, rozsypanych po lasach.

D. 20 Sierpnia. Główna kwatera NN,
Monarchow i Feldm. Xcia Schwarzenber-
ga była w Töplitz.

Jen. Hr. Wittgenstein doniosł, że nie-
przyaciel ponowił napad na przednią straż
iego, i zajął Zinnwald,

Dnia 21 Sierpnia. Główna kwatera
naszych Monarchow i Feldm. Xcia Schwar-
zenberga była w Töplitz.

Jen. Barclay de Tolli dnia tegoż do-
niosł, iż nieprzyaciel będący wczoray w
Liebenau udał się wlewo, i zajął swemi
przedpocztami Schönwald. oraz drogę z Dre-
zna do Peterswalde wiodącą.

D. 22 Sierpnia. Główna kwatera naszych Monarchow i Feldm. Xcia Schwarzenberga była w Töplitz.

Dnia tego żadnych nie było poruszeń z naszej i nieprzyjacielskiej strony.

D. 23 Sierpnia. — Główna kwatera naszych Monarchow i Feldm. Xcia Schwarzenberga była w Töplitz.

Jenerał Barclay de Tolli doniósł, że Jen. Hr. Wittgenstein zajął dnia tego Nollendorf. — Przednia straż Jenerała Ziethen, stojąca dotąd między Nollendorf i Peterswalde, ruszyła drogą ku Drezaowi, oddział zaś Jen. Hrab. Pahlen udał się przez Liebštadt na Hebersdorf.

Jenerał jazdy Baron Bennigsen pod d. 18 Sierpnia doniósł z Oleśnicy, że dnia 19 weydzie do Wrocławia z częścią korpusu Jenerała Doktorowa.

Jen. Blücher pod d. 21 z Löwenberga doniósł, że od zaczęcia pochodu, zabrat nieprzyjacielowi 103 dział i 250 wozow prochowych.

D. 24 Sierpnia. Główna kwatera naszych Monarchow i Feldm. Xcia Schwarzenberga była w Töplitz.

Jen. Barclay de Tolli doniósł, że Jen. Hrab. Wittgenstein zajął Peterswalde. Przednia straż Jenerała Ziethena ciągnąc ku Dreznowi wygnała nieprzyjaciela z Hellenendorff; Jenerał Xze Eugeniusz Wirtembergski opanował wzgórki przy wsi Elgin, zmusił nieprzyjaciela w Breytenau będącego do ucieku przez Heppersdorff ku Born.

Jen. Blücher pod d. 23 Sierpnia doniósł, iż dnia tego przybył z powierzonym sobie wojskiem do miasta Görlitz. Partyzanci jego blisko Bautzen, i przednia straż napadłszy dnia 21 na nieprzyjaciela

ską straż tylną zniszczyli kilka szwadronow.

Tenże pod d. 23 z Glossen doniósł, że Cesarz Napoleon przybył dnia tego z Drezna z gwardyą, z znaczną liczbą jazdy i korpusem Xcia Poniatowskiego do Bautzen, i że wojsko Francuzkie przed samem miastem stanęło, opierając się prawem skrzydłem o Hochkirch, a lewem o Klein-Bautzen.

D. 25 Sierpnia. Główna kwatera NN. Monarchow i Feldm. Xcia Schwarzenberga była w Töplitz.

Jen. Barclay de Tolli doniósł, że korpus Jenerała Xcia Eugeniusza Wirtembergskiego połączywszy się z oddziałem Jenerała Pahlena we wsi Hoppersdorff ścigali cofającego się nieprzyjaciela aż do wsi Soydewitz; lecz gdy dosyć w znaczney sile nadeszła z Drezna do wsi Burkerswald pomoc, wtenczas Jen. Wittgenstein rozkazał Jen. Hrab. Pahlen i Jen. Xciu Wirtembergskiemu zatrzymać się na dosyć wygodnym stanowisku przy wsi Nentmansdorff Jen. Ziethen wzmocniony brygadą Jenerała Klugs stanął przy wsi Grösskot, nieprzyjaciel zaś naprzeciw Ziehl i Heia Jen. Xze Gorczakow stał przy wsi Hieshübel, a Jen. Kaysarow w miasteczku Lippstadt.

(Reszta potem)

Z Lipska d. 16. Listopada.

Nadzwyczajny dodatek do gazety tu-tejszey zawiera rozporządzenie względem pospolitego ruszenia w królestwie Saskiem. Do tego rozporządzenia przydane są przepisy iak ma bydź pospolite ruszenie urządzone, ubrane, uzbroione, ćwiczone i t. d.

Taż gazeta zawiera imiona mężow i

młodzieży, którzy się do korpusu ochotników Saskich zapisują. Liczba zapisanych do powyższego dnia wynosiła 180 ludzi, pomiędzy którymi znajdują się członki najsławniejszych w kraju familij.

Powyższa gazeta ogłosiła procz tego następujące ogłoszenie:

Z rozkazu Najjaśniejszego i Najłaskawszego, moiego Cesarza postanowiona jest dla wszystkich obywateli Saskich, urzędników i młodzieńców, którzy w wojsku liniowem, korpusie ochotników i w politem ruszeniu za prawa oyczyzny walczyć będą, jako powierchowy znak prawdziwey miłości narodowey kokarda, która stosownie do Saskiego rucianego wieńca będzie zielona, a na uwiecznienie pamiątki oswobodzenia kraju na kraich mieć będzie czarną i pomorańczową obwódkę. Zdrada przeciw oyczyźnie i wzbranianie się dopełnienia obywatelskich obowiązków uchylone są od noszenia tego znaku zaszczytu.,

Wielkorządca, Xze Repnin.

Z Kassel d. 5 Listopada.

Xze Następca Heskki wydał tu następującą odezwę:

Hessowie! Waszem imieniem nazywam wasz znowu. Utraciliście go wraz z imieniem Niemieckim, ale nie utraciliście wierności i przywiązania do waszego Xcia. Dowiodła tego żywa radość, z jaką przyjęliście mnie, i dzień moiego wjazdu na zawsze pamiętnym uczyniła. Z poboiowiska, gdzie także oswobodzenie wasze z peł obcego panowania przez zwycięzki oręż sprzymierzonych Mocarstw naflapiło, pospieszyłem do was, i znalazłem was podobnych do walecznych waszych przodków, którzy zawsze mężnie

szli przeciw niebezpieczeństwom wojny. W krotce staniecie także i wy w szeregach walczących za honor i niepodległość Niemiec wojowników. Zgłaszajcie się zatem do tych, których do tego wyznaczę, abyście gotowem byli przyłożyć się do wielkiego celu, skoro was moym oyciem, wasz. Xze, który tu w krotce ziedzie, powoła. Okażcie się godnem jego miłości, waszego imienia i waszego oswobodzenia, teraz przez umiarkowanie, spokójność i porządek, a potem pod bronią przez mężstwo i wytrwałość, które was zawsze zdołają bity.

(Pod.) *Wielhelm Xze Następca Heskki.*

Z Wiednia d. 24 Listopada.

Gazeta tutejsza dworska zawiera, że Monitor Paryzki po długim milczeniu umieścił nakoniec d. 30 Października doniesienia o wielkich bitwach pod Lipskiem. (*Te same, które były w 94 Numerze Gazety Krakowskiej.*) Ogłaszając je Gazeta Wiedeńska kładzie do nich wstęp wyrażający: — " Udzielamy czytelnikom słowne tłumaczenie doniesień o bitwach pod Lipskiem. Prawdziwa historia owych dni pamiętnych tak ze wszystkich stron jest wyswieconą, skutki ich tak są wielkie, i dzień każdy podaie tak wiele dowodów nadzwyczajney wagi odniesionego przy Lipsku zwycięstwa, że biuletyn Francuzki, w dawnym stylu nawet napisany, nikogoby nie złudził. Krzywdzilibyśmy doniesienia Francuzkie, gdybyśmy je z dawnymi porównywać chcieli. Napisane są z godnością, z pewną przyzwoitością, prawdziwie zręcznie, i tyle przynajmniej prawdy zawierające, iż umieszczone w nich powieści, przeistoczenia i zmniejszenia

niebywałą pewnego rodzaju panety. Można było przewidzieć, iż Cesarz Napoleon nie ogłosi się za pobitego zupełnie, że starać się będzie pod jakumkolwiek pozorem wyławic swoy odwrot za dobrowolny, i że szczególniey uchwyci się przeysła woysk Niemieckich, aby swą klęskę ubarwił. Można się było tego spodziewać; lecz to zadziwia, że całe mieszczą się d. 19 przypisane jest przypadkowi zbyt wczesnie wysadzonego mostu. Jeżeli to zdarzenie, o którym wątpiemy, istotnie nastąpiło, każdy wszelako uczucie, nie jest małe i śmieszne przypisywać drobnym ubocznyom okolicznościom zdarzenie pierwszej wagi, względem którego nikt już utudzonym być nie może. Pomimo niezmierney pracy, z taką pisarz biuletynu Francuzkiego główne czyny przemienia i przeistacza, możemy być jednak kontenci z wyznań w dziele tego umieszczonych: — *Zwycięzkie woysko Francuzkie przybyło do Erfurtu u stana, iakby była pobite.* — Testowa mężni Austryacy, Prussacy, Rossyanie, Szwedzi, i ktokolwiek do tych nieśmiertelnych bitew należał, z ust Napoleona są najpiękniejszym znakiem zwycięstwa, iakie kiedy wojownicy zdobyli. Te słowa są najpierwszą waszą nadgroda, a o innych nadgrodach pomyślą Monarchowie wasi, oyczyra i ocalona Europa. Godne jest uwagi w tych doniesieniach, że w miejscach, gdzie się najbardziej od prawdy oddalają, i wielkie czyny woyska Francuzkiego wystawiają, cały opis, mimo woli piszącego, zawsze tak wyraża, że w nim coś wiersz okazuje się wyborny plan działania; ze strony sprzymierzonych i mężtwo woysk ich nadzwyczajne. Wreszcie widać z tych doniesień, iż

przewidziany w wielkiej głównej kwadrze sprzymierzonych plan działania na prawym brzegu Elby był w illocie przez Cesarza Napoleona ułożony, i w d. 15 Października dopiero od tegoż zaniechany.

Urzędowe doniesienia.

O zdarzeniach pod Frankfortem i Hanau na koncu przeszłego miesiąca przy ujęciu woyska Francuzkiego ogłosiła jeszcze gazeta Monachyjska pod d. 16 Listopada następujące urzędowe doniesienia:

Należąca do korpusu Jenerała Hrabiego Wrede iwsza piesza Bawarska dywizya, pod dowodztwem Jenerała Hrabiego Rechberga, weszła d. 30 Października do Frankfortu; oddziały tey dywizyi rozstawione były na gościńcach od Hanau i Höchst, i one stały pod murami miasta. Major Baron Karwinski od 550 lekkiey konnicy pułku, który stanowił przednią straż dywizyi, dowiedziawszy się, iż nieprzyjaciel trudni się zniszczeniem mostow na Nidzie, ruszył zaraz z będącym pod jego rozkazami oddziałem rzeczonego pułku przeciw niemu; natrafił przy Rondelsheim na tylną straż nieprzyjacielską z 2 szwadronow konnych strzelcow gwardyi złożoną, i rozpoczęła się natychmiast potyczka; nieprzyjaciel utraciwszy wielu zabitych i poymanyh, cofnął się i zamiar jego został zniszczony. Tymczasem cofające się woysko Francuzkie nadoścignęło gościńcem Hanauskim pod Frankfurt; d. 31 po południu postąpiło pod samo miasto; dywizya Bawarska widząc się być za słabą do oparcia się całej massie, cofnęła się stosownie do mianego rozkazu na lewy brzeg Menu do Sachsenhausen, i przelała na bronieniu nieprzyjacielow

przeprawy za tę rzekę i zadania mu z zajętego stanowiska kłęski, ile tylko okoliczności dozwalały. Jenerał dywizyi Hr. Reckberg polecił Pułkownikowi i tymczasowemu brygadyerowi Theobald obronę mostu na Menie między Frankfortem i Sachsenhausen, iako też całego w tej okolicy brzegu. Pułkownik Theobald dopełnił tego zlecenia w sposobie czyniącym zaszczyt światłu jego. Jak tylko wojsko nieprzyjacielskie weszło do Frankfortu, pokazano się mnóstwo jego strzelców ku mostowi; lecz przez żywy ogień strzelców Bawarskich odpartem z znaczną stratą zostali. Tu zaprowadził nieprzyjaciel działą i zaczął mocno tak do mostu, iako i do Sachsenhausen strzelać; strzelcy nieprzyjacielscy rzucili się do będących w pobliżności mostu domow i strzelali z nich do broniących tak mostu, iako i młyną na lewym brzegu Menu Bawarczykow. W tej potyczce zginął officer od tego pułku strzelców. Artylerya dywizyi, chociaż w strzelaniu swoim, oszczędzając Frankfort, była tamowana, odpowiada a jednak skutecznie na ogień nieprzyjacielski, a między innemi dwie haubice z korzystnego wzgorku przymusiły iedną nieprzyjacielską batterię do uciśnienia się. Około wieczora potrzebno, iż nieprzyjaciel zamyśla most szturmem wzięść; iakoż postąpiła przeciw niemu kolumna spiesznym krokiem; ale dobrze wymierzony ogień kartaczowy przyjął szturmujących, poczem uderzono na nich bagnetem i aż do miasta ścigano; wszystko, co nie zdążyło uciec zostało wyktute; pomiędzy zabitemi znalaziono iednego kapitana i innego officera od gwardyi Francuzkiej. Odtąd nie pokazal się więcej nieprzyjaciel; artylery-

ryalucichła, noc nastąpiła, a czaty postawione zostały w podwoynej od brzegiem liczbie; noc i dzień nazajutrzny były spokojne; nieprzyjaciel przyspieszał swoy ustęp. D. 2 Listopada z rana został most naprawiony, dywizya przeszła po nim i ścigała uciekającego nieprzyjaciela. Wiele statkow wyładowanych sprzętami artyleryi, mnóstwo różnych rzeczy i amunicyi dostały się dywizyi w ręce.

Wojska Bawarskie okazały w tych zdarzeniach mężstwo i odwagę; Król Karol, który miał dowództwo nad iwszą brygadą pieszą nietylko okrył się z własney ochoty chwałą przy obronie mostu, ale nadto przykładem swoim przyłożył się, iż żołnierze pomimo najpotężniejszego z dział i ręczney broni ognia w zupełnym utrzymali się szyku.

Nadeszto teraz wyszczególnienie straty, którą Bawarsko-Austryackie wojsko w chwalebnych swoich potyczkach pod Hanau i Frankfortem poniosło, i tę czytelnikom udzielamy.

Strata wojska Bawarskiego wynosi w zabitych 21 officerow, pomiędzy któremi i 3 sztabowych i 314 podofficerow i żołnierzy; w ranionych 83 officerow, pomiędzy któremi Jenerał naczelny Hrabia Wrede, 3 jeneratów i 6 sztabowych officerow, i 1014 podofficerow i żołnierzy; w zabłąkanych i jencach 15 officerow i 2709 podofficerow i żołnierzy.

C. K. Austryackiego wojska w zabitych 14 officerow, pomiędzy któremi 2 sztabowych, i 1400 podofficerow i żołnierzy; w ranionych 50 officerow, pomiędzy któremi 2 jeneratów, 1 officer sztabowy, i 1961 podofficerow i żołnierzy; zabłąkanych i pojmanyh 16 officerow,

pomiędzy któremi 2 sztabowych, i 1655 podofficerow i żołnierzy.

Zpodanych jako poymany lub zabłąkanych powrocila tymczasem znaczna część do korpusu i codziennie ieszcze powracają. Gdy listy, które poymani officerowie z Moguncyi mieli sposobność pisać, zapewniają, iż tylko 7 officerow i 108 podofficerow i żołnierzy znajduie się w nieprzyjacielskiej niewoli, można zatem z pewnością sądzić, iż do tego czasu większa część z podanych jako zabłąkanych i poymanyh żołnierzy powrocila pod swoje chorągwie.

Względem powyższych zdarzeń Monitor Paryzki umieścić pod d. 3 Listopada następujący do Cesarzowej rapport:

"D. 30 Października pod czas potyczki pod Hanau, okrążał Jenerał Lefebvre-Desnouettes na czele swej dywizyi jazdy i 5go jazdy korpusu, pod sprawą Jenerała Milhaud, całe prawe skrzydło nieprzyjacielskie ku Bruckhöbel i Nieder-Isigheim. Znalazł przeciw sobie korpus sprzymierzoney jazdy 6 do 7000 ludzi wynoszący; zasła kilka natarciow z korzyścią naszą, aż nakoniec złożony ten z 2 lub 3 podiazdow nieprzyjacielski korpus zolał przełamany i żywo ścigany. Zabrałiśmy z niego 150 jeźdcow z końmi. Nasza strata wynosi 60 ranionych ludzi. W dniu bitwy pod Hanau był nieprzyjaciel w zupełnym odwrocie; J.C. Mość nie kazał go ścigać, ponieważ wojsko było strudzone, i nie zakładał wielkiej rzeczy patrząc z żalem na zniszczenie 4 do 5000 Bawarczykow w tem cofaniu. Przesłał zatem na popędzeniu tylnej strażi nieprzyjacielskiej, i rozkazał Jeneratowi Bertrand stanąć nad rzeką Kinzig. Około go-

dziny 5 po południu, gdy dowiedział się nieprzyjaciel, że wojsko przeciagnęło, zwrocil się w nadziei otrzymania niejakiej korzyści nad korpusem Jenerała Bertranda. Dywizye Moranda i Guillemino dozwołyły mu poczynić przygotowania do przejścia za Kinzig, a skoro się przeprawił uderzył na niego bagnetem i w pakowały go w rzekę, gdzie wiele utopilo się ludzi. Nieprzyjaciel utracił w tem miejscu 3000 ludzi. Bawarski Jenerał Wrede, który miał nad tem wojskiem naczelne dowodztwo, zolał śmiertelnie raniony, i uważano, iż wszyscy jego krewni, których miał przy wojsku, poginęli w bitwie pod Hanau, a między innemi jego zięć, Xze Oettingen. Jedna Bawarsko-Austrycka dywizya wesła d. 30 w potu dnie do Frankfortu; lecz za zbliżeniem się strażi Francuzkich cofnęła się na lewy brzeg Menu i zerwała za sobą most. D. 2 Listopada ustąpiło wojsko Francuzkie z Frankfortu i postąpiło nad Nidę. Tegoż dnia o godzinie 5 z rana przybył Cesarz do Moguncyi. Publiczność mniema, że Jenerał Wrede jest sprawcą i główną przyczyną odpadnienia Bawaryi. Jenerał ten był od Cesarza dobrodziejsłwy obsypany.,

(Do tego rapportu przydała Bawarska gazeta, *Allgemeine Zeitung*, następujący przypisek: "Przełożyliśmy wiernie ten rapport, i nie sądziemy, ażeby przemowki Bawaryi i Jeneratowi Wrede potrzebowały sprostowania. Z poległych w potyczce pod Hanau dwóch Xiążat Oettingen nie był żaden zięciem Jenerała Wrede.,)

Lubo nieprzyjaciel w potyczkach, które d. 9 do 12 Listopada w dolinie Adygi

zaszły, Feldm. porucznika Margrabie Sommariva przymusił początkowo do cofnięcia się za Alla, spieszny marsz, który dowodzący Jenerał artylerji Baron Hiller przez Val Sugana uczynił, z niewolił jednak w krotce nieprzyjacela do odwrotu, skoro postzegł, iż C. K. Austryackie strażę przez Caldiero ku St. Martino postąpiły, i dywizya Margrabi Sommariva zajęła znowu wszystkie stanowiska, które przed potyczką posiadała. Podług wyznania nieprzyjacielskiego officera sam Wicekról kierował atakiem, a Jenerał dywizyi Grenier po nieudaniu się tego dywizyi kilku ataków, stanął sam na czeluś świeżego wojska; lecz śmiertelnie raniony został. Innego nieprzyjacielskiego jenerała i kilkunastu officerow z orszaku Wicekróla taki sam los spotkał.

D. 15 b. m. zaszła pod Colognola i Caldiero znaczna potyczka. Nieprzyjaciel uderzył na to stanowisko o godzinie 9 z rana znacznie przemagając siłą. Ponieważ zawsze nowymi siłami ponawiał walkę, a nasze posiłki dopiero d. 16 nadejść mogły, cofnął się zatem stosownie do rozkazu nasz korpus za rzekę Alpon i zajął stanowisko pod Villanuova. Nieprzyjaciel usiłował tegoż wieczora mocą pozyskać most pod Villanuova; ale przy dobrze kierowanym z działogni i waleczności wojsk naszych, nie udał mu się ten zamysł. Strata nieprzyjaciela była tu wielka, ale i nasza nie mała. Feldm. porucznik Baron Merville i Podpułkownik Chimani są tekko, a Major Marelich ciężko rannymi. Major Hrabia Banfly, od Arcy Xcia Karola utanow, który popisał się szczególnie w tej rozprawie, poległ na polu chwwały.

D. 16 postawione zostały 3 bataliony

piechoty Benjowskiego na Monto Bastio, a 4 bataliony Deutschmeistra w odwodzie z przodu Montebello, co zniewoliło nieprzyjaciela do cofnięcia się do swego stanowiska pod Caldiero, gdzie zamysłał Jenerał artylerji Baron Hiller za odbraniem posiłkow uderzyć na niego i wyprzeć go zupełnie z lewego brzegu Adygi.

Podług wydanego w głównej kwatery Frankforcie rozkazu dziennego pod d. 17 Listopada, Wodz naczelny, Feldmarszałek Xce Schwarzenberg, znalazł się w nieprzyjemnej konieczności odmówić zatwierdzenia kapitulacyi względem Dreznia, w której Jenerał jazdy Hrabia Klenau przestąpił daną mu instrukcyą, pozwalając osadzie Francuzkiej odciągnąć do Francyi, pod warunkiem przesłuzenia przez 6 miesięcy przeciw sprzymierzonym Mocarstwom. Jenerał artylerji Margrabia Chasteller odebrał zatem rozkaz uwiadomić o tem dowodzącego w Dreźnie Francuzkiego Marszałka St. Cyr i wprowadzić nazad wojsko Francuzkie do posiadłości Dreznia i wszystkich bez żadnego wyjątku warowni, tak iak one przed podpisaniem kapitulacyi posiadało.

Proponowana przez Francuzkiego dowódcę w Erfurcie kapitulacya została przez Jenerała porucznika Kleitta odrzuconą, ale pozwolony osadzie d. 7 rozeym przedłużony został do 20 b. m.

Podług nadeszłego w tej chwili z Berlina doniesienia poddał się Szczecin. Osada ma d. 20 b. m. wyciągnąć i jest w wojsku niewoli.

DODATEK

DO N^{ro} 96.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 1 GRUDNIA 1813 Roku WE SRODĘ.

*Z Nawojowy (w Cyrkule Sandeckim) d. 20
Października.*

Na d. 17 b. m. odprawił się w tu-
tejszym Parańiałym kościele powtorny
ślubny obrządek JJ. WW. Piotra i Apolo-
nii z Chronowskich Hrabstwa Stadnickich,
którzy przeżywszy z sobą lat pięćdziesiąt
w nayprzykładniejszey życia pobożności,
doczekawszy się naystodszych pociech z
lubych swoich dzieci, wnuków i prawnu-
ków jako prawdziwego skutku błogostaw-
ieństwa niebios, odebrali z rąk swiego
syna J. W. J. X. Andrzeja Hrabiego Stadni-
ckiego, Kanonika Katedralnego Kieleckie-
go, Proboszcza Rzeszowskiego powtorne
ślubne błogostawieństwo. Przał ten miał
to rzadkie szczęście dawać błogostawień-
stwo Tworcom swego fizycznego i moral-
nego jesieliwa, od których sam wprzod
Rodzicielskie odbierał błogostawieństwo.
Stosownie i do Uroczyłości poświęcenia
Kościoła i do tego wysokiego aktu miał
Kazanie W. J. X. Wincenty Junosza Gate-
cki, Proboszcz Zakliczyński, sławny w
okolicy Kaznodzieia, który w piękney swo-
iey wymowie umiając oddać sprawiedli-

wość cnotom JJ. WW. rzeczonych Hrab-
stwa, powinność szanowania Świątnic Pań-
skich i obowiązki małżonków ku pożytkowi
słuchających przypomniał. Jego Ex-
cellencya J. W. Jan Kanty Hrabia Stadni-
cki, J. C. K. Apostolskiej Mości Tayny
Konsyliarz i Szambelan Nadworny, były
Sądow szlacheckich w Tarnowie Prezes,
dziedziczny Pan Dobr Nawojowy, Brze-
zny &c. a tey nayszanowniejszey pary
jako takich Rodziców godny syn, miał
w dniu Jmienia swoich z słodkiego i czu-
łego tego widoku naydroższe sercu swoie-
mu wiązanie. Rzadka ta Uroczyłość od-
prawowała się na tonie familii i licznie
zgromadzonych gości, którzy wesołą za-
bawą przy spełnianiu za zdrowie toaflow
akt ten godowy w Zamku Jego Excellen-
cyi zakończyli. — Oby to nayrzadsze zda-
rzenie było nauką i mocnem przekonaniem
dla małżonków, iż koleją tylko podobne-
go pocziwego życia doczekać się można
podobney niebios nadgrody!

Z Niemiec d. 16 Listopada.

(Z Gazety Wiedeńskiej.)

Liga Reńska już ułata; wszystkie

członki od niej odstępły. Za przykładem Bawaryi poszły dwory Wirtemberski, Badeński, Wircburski, Heski, Sascy, Nassauscy, Anhaltscy i inne Xiążęce domy. Wszyscy wyrzekli się obcego iarzma i przyłączyli się do sprawy Niemiec.

Wszystkie kraie byłey ligi Reńskiej ubiegają się w użyciu wszystkich sposobów do obrony Niemieckiey wolności i praw. Za dzielnym przykładem Bawaryi wszystkie idą. Wszędzie bierze się lud z pospiechem do oręża, i za kilka tygodni wyflawią Niemcy siłę, iakiey jeszcze nie było. Wszystkie kontyniensa są uzupełniane; milicye i pospolite ruszenie urządzają się wszędzie, gdzie tylko miejscowe położenie dozwala. Jeden duch ożywia wszystko, a przekonanie, iż tylko przez takie natężenia wolność, niepodległość i spokojność mogą być odzyskane, czynią momentalne ofiary niczem, gdy idzie o zapewnienie nayspierwszego dobra.

Z Frakfortu piszą pod 14 Listopada: "W murach naszych znajduje się 2 Cesarzów, 2 Królów, 3 Wielkich Xiążąt i znaczna liczba wysokiego stopnia osób. Mowią, że mają tu jeszcze ziechać Król Wirtemberski, Elektor Hessen-Kasselski i inni udzielni Xiążęta Niemieccy.,

Z tegoż miała pisać: "Przy wielkim niedostatku karmy i żywności, które w okolicach tutejszych przez dawniejsze przechody i grabież wojsk Francuzkich wypotrzebowane zostały, jest wielkiem szczęściem dla Frankfortu i jego okolic, iż dowóz tych potrzeb tak jest wielki z Wircburga i Bawaryi. Samo wielkie Xięstwo Wircburskie dostarczyło 960,000 bochenków chleba po 4 funty, 63,700 męczysa, 51 cetnarów siana, 9600 cetnarów

mięsa, 9600 cetnarów mąki, 2820 wiader wódki, 120,000 snopów słomy, 800 podków, 6000 gwoździ do podków, 300 koni do artyleryi, 1000 płaszczów dla piechoty, 1000 par bótów i 1000 par trzewików.,

Do Lindau przybyło za Bawarskiemi paszportami i pod zastoną 7 oficerów i 73 podoficerów i żołnierzy Francuzkich z Augsburga do Francyi powracających. D. 6 Listopada odplynęli ci żołnierze przez jezioro Bodeńskie do Konstancyi.

W dziennym rozkazie Król. Bawarskiego wojska Jenerał Major i Brygadyer, Królewicz Karol Bawarski podwyższony jest na jenerała dywizyi, Jenerał Hr. Wrede otrzymał od J. K. Mci pozwolenie noszenia orderów C. K. Austryackiego Leopolda, Rossyyskich, Alexandra Newskiego i S. Jerzego, tudzież komanderskiego krzyża C. K. Austryackiego orderu Maryi Teresy. Z C. K. Austryackiego wojska zaszczyconemi są Jenerał artyleryi Xze Reuss-Plauen wielkim krzyżem, Feldm. porucznik Hrabia Fresnel i Baron Trautenberg komanderskim, Jenerał major Baron Geppert i 6 innych sztabowych oficerów krzyżami kawalerskimi orderu Bawarskiego.

Z Karlsruhe d. 12 Listopada

Liczne wojska Mocarstw s; rzymierzonych idą teraz na wyższy Ren: stolica jednak nasza (W. Xcia Badeńskiego) ma być ile możności wolna od przechodu i kwaterunku. Francuzi czynią z Strazburga częste wycieczki na prawy brzeg Renu. Miasteczko Kehl będzie nieodzownie rozebrane. Badeńska poczta przeniesiona stamtąd już została do Kork.

Z Włoch d. 10 Listopada.

Podług listów z Medyolanu pod d. 7 Listopada główna kwatery Wicekróla Włoskiego była na ow czas w Mantui, a wojska jego stały między tą twierdzą i Weroną.

Pokazanie się wojsk Austriackich za jeziorom Garda i za Brescia ku Bergamo sprawiło w Medyolanie powszechną trwożę, ponieważ to miasto nie ma wcale żadnego przygotowania do obrony. Wszystko zatem w tem mieście było w poruszeniu: dwór, senat, ministrowie i urzędnicy zabierali się do wyjazdu. Poftanowiony nawet został tymczasowy rząd. Wszyscy wynoszą się tymczasowo do

Turynu dla zbliżenia się do Francji.

D. 7 b. m. Medyolańskie gazety nie zawierają żadnego doniesienia owoicznych zdarzeniach. Część urzędników przeznaczyła swoje pałace na potrzeby wojska.

**Dnia 29 i 30 Listopada 1813
Cena zboż różnego gatunku na Targu w
Krakowie sprzedawanych.**

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Pszonicy	25 —	24 —	20 15	19 —
— Zyta	15 15	15 —	14 15	14 —
— Jęczmienia	13 —	12 —	11 15	10 —
— Owsa	6 15	6 —	—	—
— Jagiel	34 —	32 —	30 —	28 —
— Grochu	24 —	22 —	20 15	19 —
— Rzepaku	20 —	19 —	18 —	—

D O N I E S I E N I A.

Podaje się do wiadomości, iż na dniu 6tym Grudnia 1813 roku odbywać się będzie licytacja różnych sprzętów domowych iako to: meble, nayporządniejsze stoliki adamaszkowe, stoliki machoniowe, zwierciadła, zegary, kuchenne naczynia, cynowe, miedziane, blaszane i żelazne, bielizna, różne sprzęty, i powoz, w domu W. Kowalskiego Kucharnika w ulicy Gołębiey pod Nrem 252 za gotowe pieniądze kurant; życzący sobie, niechay się stawiają na oznaczonym terminie. Dan w Krakowie dnia 30 Listopada 1813 roku.

Prefekt Departamentu Krakowskiego oznajmuie, iż w dniu 30 Grudnia r. b. przed wyznaczonym do tego W. Mieroszewskim Kommissarzem Assessorem Prefektury odbywać się będzie licytacja publiczna gmachow, które po przeniesieniu Zgromadzenia braci Miłosierdzia, dawniej w Klasztorze przy Ulicy S. Jana w Krakowie będącym zamieszkałego porzuciły. — Gmachy te składają 1mo Kościół, 2do Klasztor i Szpital z Zakrytą w Przeczniccy pod liczbą Popisową 469, 3tio Kamienica w teyże przeczniccy pod liczbą 468 i 4to Kamienica przy ulicy S. Jana pod liczbą 470 do Kościoła dotykająca. Ad 1. Szacunek Kościoła przez przysięgłych Detaxatorow ustanowiony iest w Summie — Złp. 11199 gr. 2 2/3. Ad 2. Klasztoru i Szpitala z Zakrytą — 12294 — 18 1/3. Ad 3. Kamienicy pod liczbą 468 w kwocie — 3224 — 15. Ad 4. Kamienicy pod liczbą 470 — 2237 — 15.

Złp. 28955 gr. 21.

Wszyscy przeto chcą kupna mający wzywają się, ażeby w dniu wyżej namienionym o godzinie 9 z rana, w Biorach Prefekta stawili się, opatrzeni w vadium 10tey części oszacowaniu wyrownywające. Przyczem uwiadomia, iż realności te razem lub pojedynczo w miarę zbiegu Pretendentow i podawanych od nich korzystniejszych dla Instytutu warunkow, sprzedanemi bydź będą mogły, a rownie w pierwszym iak drugim przypadku cena wyżej wyrażona pojedynczo czy w ogóle wzięta za cenę pierwszego wywołania służyć ma. — W Krakowie d. 19 Listopada 1813.

Wodzicki, Pref. Wronski, S. J.

Dekretem Królewskim w Wilnie d. 17 Lipca 1812 wydauym, a przy reskrypcie Ministra Spraw wewnętrznych z dnia 30 Lipca tegoż roku Nro 363 Prefekto-

wi nadesłanym, dozwolone zostają, ażeby Kaszciel i Klasztor XX. Trynitarzy wraz z ogrodem i kamienicą na Kazimierzu przy Krakowie będący, tudzież wszelkie kapitały i fundusze Zgromadzeniu tychże XX. Trynitarzy należące, na zawsze Zgromadzeniu Braci Miłosierdzia służyły. Gdy w skutku tego dekretu połączenie to Zgromadzeń i oddanie funduszów połączonych pod zarządzenie Przetozonego Zgromadzenia Braci Miłosierdzia, dawniej w Krakowie, przy Ulicy S. Jana, a teraz w Gmachu poTrynitarzkim na Kazimierzu przy Krakowie umieszczonego, nastąpiło; Prefekt obwieszcza wszystkich dłużników funduszu byłego Zgromadzenia XX. Trynitarzy Krakowskich, ażeby, bądź zaległe, bądź bieżące czynsze i procenta od kapitałów, temuż funduszowi należące, do rąk i za kwitem Przetozonego Braci Miłosierdzia oddawali.

W Krakowie d. 19 Listopada 1813.

Wudzicki, Pref. Wroński, J. S.

Po niegdy Reginie Turowiczowej Ruchomości pozostate, to jest: Łańcuch 10ty, Suknie Kobięce, Chustki, Futra, Pościel, Sprzęty gospodarskie, tudzież Płotna różne w sztukach i na tókie d. 13 Grudnia r. b. o godzinie 9 z rana przez publiczną licytacją za gotową srebrną Courrant monetę, w domu przy ulicy Mały Rynek pod Nr. 68# w ślad Rezolucyi W ys. Tryb. Cyw. Krak. d. 26 Listopada 1813 do Nr. 2345 wypadłej sprzedawane będą. — W Krakowie d. 27 Listopada 1813.

Woyciech Olearski, Notaryus. D. K.

D. 6 Grudnia r. b. w Krakowie w domu pod Nr. 248 przy ulicy Brackiej floiacy m sprzedane będą przez publiczną licytacją za gotową Courrant monetę Ruchomości, jako to: z Machomu Fortepiano, krzesła, kanapy, stoliki i narożniki, szafeczki, komody, serwantka, zwierciadła w brązowych i beycowanych ramach, Tualетка formierowana: z drzewa twardego Stół do jedzenia, krzesetka, kanapy, Landszafty różnego gatunku i t. d. Zyczący sobie nabyć takowych ruchomości zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie znajdować. — W Krakowie d. 26 Listopada 1813.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. I. D. K.

W skutek Rezolucyi Wysokiego Trybunatu Cywilnego I. Instancyi Departamentu Krakowskiego, d. 9 Października r. b. do Nru 1935 wydanej, niżej podpisany, Dom po niegdy Woyciechu Madeyskim pozostaty, na Kleparzu przy ulicy Długiej Nro 72 położony, w potowie na matoletnią Apolonia Madeyską w tymże domu zamieszkałą, Oprekuna Kazimierza Bielińskiego tamże Nro 32 i przydanego Oprekuna Ignacego Kutkowskiego w Krakowie przy ulicy Mikołajskiej Nro 629 mieszkających, mającą, prawem sukcesyi spadcy, na dniu 17 Grudnia r. b. o godzinie 9 z rana w mieszkaniu niżej podpisającego w Krakowie przy ulicy Floryańskiej Nro 509, zaczynając pierwsze wywołanie od Summy 2014 złp. 12 gr. w monecie srebrney grubey praskiey stanowczo przez publiczną Licytacją sprzedawać będzie. Do której sprzedaży chęć kupna mających wzywa. — Dac w Krakowie d. 19 Listopada 1813.

Floryan Choynacki P. A. D. K.

Licytacją Fantów od roku 1808 aż do roku 1811 zastawnych, w Archikonfraterni Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowie. — Dnia 15 Grudnia r. b. i dni następnych, codziennie od godziny 9 rannej do 12 w Domu Miłosierdzia i Banku Pobożnego w Krakowskiego w ulicy Siennej pod Nrem 53 położonym, odprawiać się będzie Licytacją różnych Fantów w tymże Banku od roku 1808 do 1811 zastawnych, gotowemi pieniędzmi w monecie Courrant natychmiast mających być płaconych, jako to: Suknie męzkie i biatogłowskie różnego gatunku, Materye w sztukach, bielizna, pasy, czapki, ornaty, futra, korale i t. d. — Wzywają się oraz wszysey Właściciele, aby Fanty swoje przed terminem mający się zaczynać Licytacji powykupowali, jeżli nie chcą, aby rzeczy ich tu w zastawie będące sprzedanemi zostały. — Nakoniec uprasza się niniejszem W W. Proboszczowie, Pleban i Jch Zastępcy, jako też i Urodzeni Zastępcy Woytów, aby przez Miłość Ludzkości potajemnie cierpiący, pierwsi z Ambon, drudzy w Gminach względnie swoich, teyże Licytacji ogłoszenie, jako też Prawo rzeczy zastawionej wykupna, aż do terminu iey zaczęcia powtarzać i tłumaczyć ludowi racyli. — Działo się na Sessyi d. 12 Listopada 1813 roku.

Piekarski Starszy.

J. Mączęński Konsyl. Prot. utrzym.